

om byggelinier ikke skal gælde for nærmere angivne områder. Det kan således tænkes i tilfælde, hvor der i samarbejde med fredningsmyndighederne er udarbejdet en byplan for et større område, at det kan være hensigtsmæssigt, at det fastsættes, at konkrete sager inden for dette område ikke skal forelægges nævnet.

Bestemmelsen i *stk. 4* er ny.

Bestemmelsen i *stk. 5* er enslydende med § 46, *stk. 7*.

I overensstemmelse med betænkningen s. 216-17, er den nugældende bestemmelse i § 25, *stk. 6*, og de deri indeholdte bedømmelseskriterier for myndighederne udeladt. Samtidig er ophævet forskriften om, at fredningsnævnet i tvivlstilfælde skal indhente erklæring fra naturfredningsrådet eller Danmarks Naturfredningsforening. Man finder, at denne bestemmelse kan udgå, således at det overlades til fredningsnævnets skøn, i hvilket omfang, der skal finde høring sted.

Kap. VII om jordfaste fortidsminder

omfattende §§ 48-53 afløser den gældende lovs § 2. Betænkning s. 242 og 289 ff (kap. XIX).

Forslaget udgør ligesom den gældende bestemmelse retsgrundlaget for beskyttelsen af jordfaste fortidsminder. Det er en særlig dansk ordning, at fortidsmindelovgivningen indgår i naturfredningsloven, men man finder det rigtigst, at den opretholdes, bl. a. fordi vore fortidsminders landskabelige betydning er så væsentlig, at beskyttelse af dem og deres omgivelser naturligst tages op i forbindelse med den øvrige landskabsbeskyttelse. De særlige arkæologisk-historiske interesser, der er forbundet med fortidsminderne, medfører dog for disse en anden administration end den, som varetager den øvrige landskabssikring.

Den nye udformning af bestemmelserne tilsigter væsentligst en afklaring af de tvivlsproblemer, der har meldt sig under administrationen af den hidtidige regel. Denne afklaring nødvendiggør adskillige ændringer, herunder en opdeling af fortidsminderne i forskellige grupper med fælles problemer.

Til § 48.

Den nugældende naturfredningslovs § 2 har ikke alene været anvendt på fortidsminder, der er umiddelbart synlige eller erkendelige som fortidsminder, men også i tilfælde, hvor fortidsmindet ikke har været umiddelbart synligt eller erkendeligt. I forslaget opstilles 3 grupper af principielt synlige fortidsminder, og det angives ved hver af disse, hvad

der kræves for, at de pågældende fortidsminder kan anses for at være beskyttede, og hvad beskyttelsen går ud på. For de i *stk. 1*, 1. punktum og *stk. 2* nævnte gruppers vedkommende gælder en fuldstændig beskyttelse umiddelbart, altså uanset tinglysning. For de i *stk. 1*, 2. punktum omtalte fortidsminder gælder beskyttelsen kun, når der er foretaget tinglysning.

I beskyttelsen indgår, at også udstykning af den jord, hvorpå fortidsmindet ligger, kræver tilladelse fra rigsantikvaren. Efter lov nr. 290 af 31. marts 1949, jfr. lovbekendtgørelse nr. 252 af 7. juni 1963, § 4, *stk. 4*; må areal hørende til et jordfast fortidsminde, ikke deles ved udstykning uden tilladelse fra nationalmuseet. Man har fundet, at det vil medføre en forenkling, såfremt udstykningslovens § 4, *stk. 4*, ophæves, og at det i stedet anføres i selve fortidsmindelovgivningen, at udstykningen af et fortidsminde ikke må finde sted. Kontrollen med udstykning af arealer inden for 100 m-zonen, hvorved der tilsigtes en ændret anvendelse af arealerne, varetages fortsat gennem udstykningslovens § 2.

Til § 49.

Stk. 1-4 omfatter de fortidsminder på landjorden, der ikke umiddelbart er synlige eller erkendte, idet der på ejendommen er tinglyst en deklaration om deres tilstedeværelse jfr. § 48.

Efter den gældende § 2 er alle jordfaste fortidsminder, også de ikke-synlige, fredet, og der må ikke foretages ændringer i deres tilstand uden nationalmuseets og fredningsnævnets samtykke. Det er fundet rettest at præcisere, hvilken fremgangsmåde, der i konsekvens også af gældende lovs regler skal følges, når et jordfast fortidsminde findes under jordarbejde, herunder om anmeldelse af fundet, og hvorledes rigsantikvaren skal forholde sig. Specielt bemærkes, at bestemmelsen i 2. punktum om aflevering af fundne genstande er bl. a. motiveret med, at netop disse genstande gennem forbindelse til fortidsmindet har en særlig betydning. Bestemmelsen svarer stort set til, hvad der er gældende i de andre nordiske lande. Om fordelingen af de fundne genstande de offentlige museer imellem agter ministeriet at fastsætte nærmere regler. Det bemærkes, at spørgsmålet om, hvorledes man skal forholde sig med fundne oldsager, ikke hidtil har været undergivet særlige retsregler, når bortses fra Danefæ, d. v. s. genstande af særlig betydning, jfr. Danske Lovs 5-9-3 og forordningerne af 22. marts 1737 og af 7. august 1752. I de øvrige nordiske lande gælder stort set en gammel anmeldelses- og afleveringspligt, jfr. for Sveriges vedkommende § 10, *stk. 1*,